ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM
ZŠ ŠTĚTÍ, OSTROVNÍ
ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

Obsah

1. Úvod 3
2. Charakteristika školy 3
3. Zdroje 5
4. Stanovení cílů 6
5. Osvojované dovednosti žáků ve společnosti 8
6. Monitoring současného stavu ve škole 9
6.1. Úkoly a činnost učitelů a jiných pedagogických pracovníků 12
6.2. Spolupráce s rodiči 12
7. Preventivní aktivity 14
7.1. Specifická primární prevence – externí 15
7.2. Specifická primární prevence – interní 16
7.3. Nespecifická primární prevence 17
7.3.1. Školní aktivity: 17
7.3.2. Mimoškolní aktivity 19
8. Dokumentace a způsob prezentace 19
9. Evaluace 20
10. Řešení přestupků 20
11. Závěr 21

1. Úvod

Základní úlohou primární prevence u žáků základní školy je předcházení a minimalizace rizikového chování, výchova ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji osobnostně-sociálních dovedností a zvládání zátěžových situací. Existence rizikového chování se dotýká nejen žáků, ale i rodičů, pedagogů a dalších osob, které přicházejí do kontaktu s dětmi a mládeží. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku. Žáci patří k nejohroženější skupině, tudíž i naše škola připravuje a realizuje komplexní program specifické primární prevence rizikového chování za pomoci různých subjektů.

2. Charakteristika školy

Základní škola Štětí je škola nacházející se v malém průmyslovém městě Štětí. Charakter školy je do značné míry určen průmyslovou podstatou města, kterému dominuje místní papírna. Škola se skládá z jedné budovy, která je propojena s budovou Speciální základní školy ve Štětí a také s budovou školní jídelny. Školu navštěvují převáženě děti žijící ve městě Štětí a dále pak děti z okolních vesnic. Dopravní dostupnost je dobrá, většina dětí z vesnic dojíždí autobusem, někteří autem s rodiči. Autobusové nádraží i zastávka se nacházejí nedaleko školy.

Škola je vybavena několika specializovanými učebnami (chemie, fyziky, přírodopisu, anglického a německého jazyka, hudební výchovy, výtvarné výchovy, počítačovou učebnou) a dvěma tělocvičnami.

Ve škole se také nachází relaxační místnost se školní knihovnou, která slouží také k jednáním školního metodika prevence. Relaxační místnost s knihovnou je přístupná každému vyučujícímu.

V areálu školy se rovněž nachází sportovní stadion, oplocená prostorná zahrada se zázemím pro školní družinu či pro odpolední kroužky a dopravní hřiště.

Základní škola Štětí je úplná základní škola, zahrnující všechny ročníky, od prvního po devátý ročník. Dle počtu žáků na určitý ročník jsou otevřeny 2 paralelní třídy nebo 1 třída na ročník.

Ve městě Štětí a ve dvou vesnicích spadajících do katastru města Štětí (Radouň a Počeplice) se nachází několik sociálně vyloučených lokalit a problematických míst.

Naše práce se řídí školním vzdělávacím programem ŠVP 2021 a školním řádem. Školní preventivní program navazuje na ŠVP školy. Specifická primární prevence probíhá i v některých

předmětech (výchova ke zdraví, výchova k občanství, přírodopis atd.), a je vhodně doplňována či prohlubována preventivními aktivitami vedenými odborníky.

Školní vzdělávací program je zpracován podle RVP pro Základní vzdělávání s označením PRIMA ŠKOLA. Toto označení zastřešuje tzv. označení škola s pěti „P“. Pět P znamená následující: proevropská, profesionální, pracovitá, přátelská a progresivní.

Počet žáků ve školním roce 2025/2026: 223

Počet tříd: 12

Vedení školy:

- Mgr. Tomáš Ryšánek – ředitel školy
- Mgr. Ilona Stieranková – zástupkyně ředitele

Výchovný poradce: Mgr. Ilona Stieranková

Školní metodik prevence: Mgr. Karolína Homutová (po určitou dobu v zástupu)

Speciální pedagog: Mgr. Jiří Žifčák

Školní družina: Eva Krejzová (vedoucí ŠD)

Počet zaměstnanců: pedagogičtí pracovníci 31 (celkem 39)

Poradenské služby:

- Mgr. Tomáš Ryšánek, ředitel, tel.: 416 812 520,
  email: tomas.rysanek@zssteti-ostrovni.cz
- Mgr. Ilona Stieranková, zástupkyně ředitele, výchovný poradce, tel.: 416 812 520,
  mail: ilona.stierankova@zssteti-ostrovni.cz
- Mgr. Karolína Homutová, metodička prevence, koordinátor EV, tel.: 416 812 520,
  email: karolina.homutova@zssteti-ostrovni.cz
- Mgr. Jiří Žifčák, speciální pedagog, tel.: 416 812 520,
  email: jiri.zifcak@zssteti-ostrovni.cz

Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá školní metodik prevence (pro I. a II. stupeň). V rámci své činnosti připravuje školní preventivní program a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče (při třídních schůzkách), žáci a prostřednictvím webových stránek školy i široká veřejnost. Školní metodik prevence spolupracuje s výchovným poradcem, se speciálním pedagogem, s třídními učiteli a s ostatními pedagogy, dále s PPP a s dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

3. Zdroje

Vnitřní zdroje

Mezi vnitřní zdroje prevence rizikového chování řadíme dokumenty, jako jsou školní vzdělávací program, školní preventivní program a školní řád.

Vnější zdroje

Jako vnější zdroje pro tvorbu školního preventivního programu rozumíme síť institucí a odborníků v okolí školy, kteří pomáhají rozvíjet ŠPP a spolupracují se školou na řešení problematických záležitostí u žáků (zákonných zástupců).

- **PPP Litoměřice**
  tel: 416 733 015, email: litomerice@pppuk.cz
- **PPP Roudnice n. Labem**
  tel: 416 831 148, 770 195 635, email: roudnice@pppuk.cz
- **Okresní metodik prevence**
  Mgr. Kateřina Kozicová – tel: 416 733 015, email: katerina.kozicova@pppuk.cz
- **OSPOD Litoměřice**
  Ilona Choutková, kurátorka pro děti a mládež, tel: 416 916 423
  email: ilona.choutkova@litomerice.cz
  https://www.litomerice.cz/organizacni-struktura
- **MÚ Štětí – Odbor sociálních věcí**
  Mgr. Pavla Lípová, vedoucí odboru – tel: 416 859 325, 732 931 767,
  email: pavla.lipova@steti.cz
- **školní preventista města Štětí**
  Veronika Mitreska, tel. 724 149 699
  https://www.steti.cz/obcan/mestska-policie/prevence-kriminality/projekt-bezpecne-ve-skolach-na-hristich-i-ulicich-mesta-steti-2
- **Speciální poradenské centrum SPC**
  Základní škola speciální, Základní škola praktická a Praktická škola, Litoměřice, Šaldova 6, příspěvková organizace
  Dalimilova 2, 412 01 Litoměřice
  PhDr. Václava Tomická, Ph.D., pracovník pověřený vedením SPC, Tel.: 416 734 011,
  E-mail: spc.klient@tiscali.cz

- **Primární prevence Ústecký kraj**,
  https://www.kr-ustecky.cz/primarni-prevence
- **Městská Policie Štětí**
  tel: 416 810 900, email: mestska.policie@steti.cz
  Rudolf Novotný – mobil: 602 666 246, email: rudolf.novotny@steti.cz
- **Středisko výchovné péče SVP**
  Středisko výchovné péče Slaný, Tomanova 1361, 274 01 Slaný
  Objednávání: Pondělí až pátek 8:00 - 12:00
  Tel.: 312 520 569, 778 534 749, E-mail: svp@svpslany.cz
  http://www.svpslany.cz/
- **Výchovný ústav, dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola, střední škola a školní jídelna**
  Vítězství 70, Děčín XXXII, Tel.: 412 594 901, E-mail: a.krupickova@vuboletice.cz
  https://vuboletice.cz/index.php/ambulantni-oddeleni

4. Stanovení cílů

- **Dlouhodobé cíle:**
  - ve školním prostředí prohlubovat atmosféru vedoucí k respektu, toleranci, porozumění a jistotě
  - budovat bezpečné klima a pozitivní mezilidské vztahy ve třídách
  - pomocí působení všech pedagogů ve výuce motivovat žáky k rozvoji sociálních kompetencí
  - naučit žáky toleranci vůči ostatním národnostem a pravidlům soužití v multikulturní společnosti
  - vést žáky k utváření vlastního názoru, ke kritickému zhodnocení přijatých informací, k umění přijímat kritiku a vhodně ji využít
  - průběžně sledovat podmínky a situace ve škole z hlediska projevů rizikového chování
  - naslouchat problémům žáků
  - vést žáky ke zdravému životnímu stylu a uvědomění si zdraví jako hodnoty
  - poskytnout žákům co nejvíce informací o jednotlivých typech rizikového chování a vést je k orientaci v problematice rizikového chování

- ve spolupráci s odbornými institucemi předcházet vzniku šikany a kyberšikany mezi žáky
- ve spolupráci s odbornými institucemi posilovat žáky v zajišťování vlastního bezpečí při pohybu v kyberprostoru prostřednictvím seznámení se zásadami bezpečného užívání informačních technologií a internetu a posilovat jejich kompetence pro řešení nepříjemných online situací
- nabízet žákům zájmové činnosti v rámci školy i mimo ni
- pořádat seznamovací/adaptační kurzy, školy v přírodě a další třídní výlety jakožto nespecifickou primární prevenci rizikového chování
- navázání dlouhodobé spolupráce s externími odborníky v oblasti primární prevence; zajištění kvalitních preventivních programů externími odborníky či v rámci spolupráce s nimi

- **Střednědobé cíle:**
  - dále propojovat adaptační kurzy a výlety s dlouhodobou prací s třídními kolektivy, v návaznosti na primární prevenci
  - dále začleňovat do výuky témata tolerance, kritického myšlení a mediální gramotnosti
  - podporovat zdravý životní styl žáků pomocí celoškolních projektů a aktivit
  - podporovat pro žáky bezpečné možnosti pro řešení problémů (konzultace, diskuze…)
  - dále podporovat programy zaměřené na kyberbezpečnost a prevenci šikany
  - vzdělávat pedagogy v oblasti včasné detekce rizikového chování.
  - ukotvit spolupráci s externími odborníky a sjednotit krizové plány školy
- **Krátkodobé cíle:**
  - zajistit fungující preventivní tým školy
  - vhodně zařazovat problematiku rizikového chování do jednotlivých vyučovacích předmětů
  - věnovat se primární prevenci v pravidelných třídnických hodinách
  - pracovat se třídou na budování pozitivního klimatu třídy v rámci třídnických hodin
  - spolupráce pedagogického sboru při řešení projevů rizikového chování u žáků

5. Osvojované dovednosti žáků ve společnosti

I.stupeň: 1. – 2. ročník

- žáci dodržují pravidla soužití ve školním prostředí
- žák dokáže ovládat své chování
- žák zná a respektuje školní řád
- žáci dokáží pojmenovat základní rizika spojená s užíváním návykových látek
- žáci znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- žáci rozumí pojmu zdravý životní styl, mají vědomosti o tom, jak jej udržovat a jaká jsou rizika jeho nedodržování

I.stupeň: 3. – 5. ročník

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- žáci znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- žáci znají zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním návykových látek
- žáci znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky
- žáci umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umějí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- vědí, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jejich práva
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní

II.stupeň: 6. – 9. ročník

- žáci znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory či zájmy a odlišné způsoby chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- dokáží spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů

- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- chápou zdraví jako celek, ve složce fyzické, duchovní a sociální
- dokáží zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- dokáží vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- vědí, že zneužívání žáka je trestné
- dokáží diskutovat o rizicích užívání drog, orientují se v trestně-právní problematice návykových látek
- vědí, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání aj.) a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáží komunikovat se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umějí o nich diskutovat

6. Monitoring současného stavu ve škole

Výskyt rizikového chování na úrovni žáků mapujeme nejen pozorováním během výuky v jednotlivých předmětech a během přestávek, ale také zejména pozorováním v třídnických hodinách či při školních akcích.

Problémy máme na naší škole různorodé, od méně závažných až po více závažné. Všechny řešíme, aby předcházení dalším případům bylo komplexní.

Žákům se musí velmi často opakovat a připomínat základní pravidla slušného chování. Na začátku školního roku zopakují třídní učitelé základní pravidla třídy a školy s žáky ve formě nějaké aktivity. Zároveň jsou seznámeni žáci a rodiče se školním řádem, což podpisem potvrdí.

V minulých letech a také v současné době je potřebné nadále pokračovat v nácviku respektování a dodržování základních pravidel chování a respektu v mezilidských vztazích. V mnoha třídách, na prvním i na druhém stupni, mají žáci stále problém s dodržováním těchto pravidel.

Co se týče vyučovacích hodin, dle situace řešíme vyrušování v hodinách (vykřikování, mluvení se spolužákem, celkovou nepozornost, svačení, používání mobilů, popřípadě jiné nevhodné chování). Vyučující rušného žáka (žáky) napomene, pokud nepomůže, učitel udělí

žákovi poznámku, což je informace pro třídní učitele, ostatní kolegy a hlavně pro rodiče. Pokud se opakuje, postupuje se dle sankčního řádu školy, jedná se s žákem, vysvětluje se mu problematika jeho jednání, aby pokud možno došlo k uvědomění žáka a ke zlepšení chování žáka. Informují se rodiče.

Často se musí připomínat, že o slovo v hodině žáci žádají přihlášením a vyvoláním učitele (i ve vyšších ročnících), jinak by nastal chaos a neohleduplné chování vůči ostatním.

Pro žáky je často obtížné po přestávce se opět koncentrovat na výuku, takže někdy plně nevnímají úvod hodiny, kdy je vyučující seznamuje s průběhem a s náplní hodiny. Většinou dochází postupně ke zklidnění, aby se žák (žáci) mohl(i) koncentrovat na náplň hodiny.

Žáci mají také obtíže se začátky vyučovacích hodin, např. dostavit se do třídy (nebo do učebny) včas po zazvonění. Někteří často nemají připraveny pomůcky na následující hodinu, ač jim je opakováno, že ideální je se připravit na začátku přestávky. V důsledku toho žáci při příchodu vyučujícího a při začátku hodiny jsou skloněni ke školním taškám a hledají pomůcky, někteří i v průběhu hodiny, kdy danou pomůcku potřebují, což narušuje celkovou pozornost ve třídě.

Vyskytují se obtíže s respektováním pravidel v průběhu přestávek. O malé přestávky (10minutové) by se žáci měli zdržovat ve třídách (u tříd), dojít si na wc a připravit se na následující hodinu. Dozor učitele/ů na chodbách musí často žákům pravidla připomínat. O velkou přestávku (20minutová) možnost větší volnosti na chodbě, chlapci mohou hrát fotbálek v 0. patře pod dozorem speciálního pedagoga. Žáci by se neměli chovat vůči sobě nebezpečně, bohužel někdy problémy s různým strkáním a běháním po chodbách apod., čímž se zvyšuje riziko úrazu jak ve třídě, tak i na chodbě. Žáci by jako kmenovou měli brát svou třídu, nechodit do cizích tříd, aby v případě problému nastalý problém zůstal jen v kolektivu určité třídy.

Dále řešíme obtíže s respektováním potřeb, prostoru a názoru spolužáků, nejčastěji se projevují braním věcí druhým bez optání, zasahováním do jejich prostoru (prostor školní lavice; posouvání lavice na jiné místo, braní a schovávání věcí, odhazování papírků a odpadků kolem lavic spolužáků), dále pak častým a nepřiměřeným komentováním výkonů a výroků ostatních spolužáků. Občas se někteří žáci nevhodně oslovují, což je pro dotyčného nepříjemné, v případě zjištění vysvětlujeme, proč to je tak pro druhé citlivé a proč by neměli tak činit.

Pokud jde o problémy závažnějšího charakteru, pak jsme v poslední době řešili především užívání nikotinových sáčků a dále pak problematiku používání mobilních telefonů. Nikotinové sáčky byly okamžitě zakázány a jejich i pouhé držení bylo zaneseno do sankčního řádu. Žáci byli rovněž poučeni o nebezpečnosti používání nikotinových sáčků.

V případě mobilních telefonů byl vydán zákaz jejich používání během školního vyučování (včetně přestávek). V případě, že jsou žáci s telefonem přistiženi, telefon musí odevzdat do krabice k tomu určené, kterou má k dispozici každý třídní učitel. Telefon si žák odebere po skončení vyučování. Nebo poznámka za používání mobilu. Důvodem úplného zákazu používání mobilních telefonů byla zhoršující se situace, kdy se jednak vyskytlo několik případů, kdy žáci nahrávali videa (hlavně na školních toaletách), vyskytlo se v ojedinělých případech i nahrání učitele během výuky. Dalším důvodem bylo, že se často stávalo, že skrze sociální sítě žáci řešili nějaký konflikt a nebyli schopni se pak soustředit na výuku. Se zákazem používání mobilních telefonů byli rodiče seznámeni prostřednictvím elektronické komunikace a rovněž na třídních schůzkách. Byli jim také samozřejmě vysvětleny důvody tohoto opatření.

U některých žáků jsme také zaznamenali rodiči kryté záškoláctví. V těchto případech dochází ke zvýšenému monitoringu docházky daného dítěte do školy, komunikace s rodiči a v případě nezlepšení situace kontaktování Odboru sociálních věcí města Štětí, popř. OSPOD…

Rizikovými místy ve škole mohou být toalety, popřípadě školní šatny. Z důvodu eliminace rizikovosti těchto prostor byly na chodbách posíleny dozory během přestávek (dříve 1, v současné době 2 pedagogové). Žáci by si měli ráno vzít z šatny všechny potřebné věci, v případě výjimečné nutnosti by měl žák potřebu jít do šatny oznámit učiteli, nejlépe z dozoru. V ranních hodinách je držen dozor u šaten provozními zaměstnanci. Po poslední hodině učitel končící vyučování s danou třídou dohlédne, aby všichni žáci odešli z prostoru šaten a tedy i ze školy.

Na toaletách se někdy žáci sdružují, často si jen povídají, bohužel někdy tam dochází k rizikovému chování, např. focení na mobily, v horším případě používání elektronických cigaret. Obzvláště na chlapeckých toaletách chlapci „blbnou“, např. bouchají dveřmi, trhají toaletní papír apod., v takovém případě zasáhnou kolegové – muži, kteří průběžně chlapecké toalety kontrolují.

Dbá se též na bezpečnost uvnitř školy, aby nevcházely do prostor školy nezvané osoby. Pokud jde zákonný zástupce na jednání s pedagogem apod. nebo pro své dítě, kterému se udělalo nevolno apod., měly by být oznámeny tyto příchody zákonných zástupců sekretariátu školy, aby věděl, že je může vpustit. U vchodu školy jsou zvonky s kamerou, takže na sekretariátu vidí obličej toho, kdo vchází. Návštěvy by se měli zapisovat do knihy návštěv. Dále je od loňského školního roku uzavřen prostor přímo za vchodovými dveřmi školy, zaměstnanci školy si tam vyzvedávají osoby na sjednané schůzky, dále vstupují do dalších prostor školy společně.

6.1. Úkoly a činnost učitelů a jiných pedagogických pracovníků

- posílení úlohy učitelů v oblasti tvorby pozitivního sociálního klimatu, včasná diagnostika a intervence při hrozbě vzniku rizikového chování a kooperace s odborníky při jejich řešení, zejména spolupráce s metodikem prevence, se speciálním pedagogem a také s vedením školy (ředitel školy, zástupce ředitele školy)
- **pravidelné třídnické hodiny (min. 1x měsíčně),** třídnický kruh, aktivity a rozhovory s žáky v rámci prevence
- nabídka pravidelných žákovských konzultací
- věnování pozornosti problematickým skupinám žáků nebo jednotlivcům, odhalování projevů asociálního chování mezi žáky – soustředění se zejména na problematiku šikany
- zajištění důsledné kontroly zaměřené na prevenci kouření, užívání alkoholických a dalších návykových látek a na prevenci nelátkových závislostí (digitální technologie…)
- sledování často se opakující krátkodobé absence žáků – prevence záškoláctví, spolupráce s rodiči žáků s tendencemi vyhýbat se školní docházce, v problematických případech možnost vyžadování lékařského potvrzení
- sebevzdělávání učitelů v metodikách preventivní výchovy a ve výchově ke zdravému životnímu stylu
- shromažďování a zpřístupňování materiálů pro pedagogický sbor
- úzká spolupráce s odborem sociálních věcí města Štětí
- specifická externí primární prevence formou pravidelného školení na různá témata

6.2. Spolupráce s rodiči

V oblasti prevence je velmi důležitá komunikace a spolupráce s rodiči. Veškeré kontakty a informace jsou uvedeny na webu školy.

V průběhu školního roku se konají třídní schůzky (na začátku školního roku, v 1. a ve 3. čtvrtletí). Učitel s rodiči (nebo naopak) si mohou domluvit schůzku v případě potřeby po předchozí komunikaci na Škole Online (ŠOL), popřípadě telefonicky. Lze kontaktovat také školního metodika prevence (ŠMP) nebo speciálního pedagoga telefonicky nebo emailem a dohodnout si schůzku.

Rodiče jsou v případě zásadních změn, které vyplynou ze situace na škole informováni prostřednictvím elektronického systému ŠOL.

Oblast primární prevence pro rodiče

- **informační servis pro rodiče:**
    - seznámení s preventivní strategií školy
    - seznámení se školním řádem
    - poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na oblast rizikového chování
    - představení školního metodika prevence

- **aktivní formy spolupráce s rodiči:**
    - komunikace třídních učitelů ve vztahu k rodičům, sdílení informací

- **pasivní formy spolupráce s rodiči:**
    - distribuce informačních materiálů
    - písemná sdělení rodičům

Oblast sekundární prevence pro rodiče

- **odborná pomoc rodičům:**
    - interní - poradenství v rámci preventivního týmu školy (speciální pedagog, výchovný poradce, školní metodik prevence, ředitel školy, zástupce ředitele školy)
    - externí – PPP Roudnice n.L. a PPP Litoměřice, SPC Litoměřice, SVP (spolupráce s SVP Slaný, Ústí n.L.), sociální odbor města Štětí, OSPOD Litoměřice (popřípadě Mělník) a s dalšími subjenkty

7. Preventivní aktivity

- **a) NE**
- **b) ANO, 1-2 hodiny (pro třídu za školní rok)**
- **c) ANO, více než 2 hodiny (pro třídu za školní rok)**

	1. ročník ZŠ	**2. ročník ZŠ**	**3. ročník ZŠ**	**4. ročník ZŠ**	**5. ročník ZŠ**	**6. r. ZŠ / prima**	**7. r. ZŠ / sekunda**	**8. r. ZŠ / tercie**	**9. r. ZŠ / kvarta**
Prevence šikany, kyberšikany a projevů agrese (mezilidské vztahy)	b)	b)	c)	c)	c)	c)	c)	c)	c)
Prevence užívání návykových látek	b)	b)	b)	b)	c)	c)	c)	c)	c)
Prevence závislostního chování na digitálních technologiích a rizikového chování v online prostředí	b)	b)	b)	c)	c)	c)	c)	c)	c)
Prevence duševních onemocnění a podpora duševního zdraví	b)	b)	c)	c)	c)	c)	c)	c)	c)
Prevence rizikového chování v dopravě a ve sportu (např. adrenalinové aktivity)	b)	b)	b)	b)	c)	c)	b)	b)	b)
Prevence předsudečného jednání (např. extremismus, rasismus, homofobie, sekty)	b)	b)	b)	b)	b)	b)	b)	b)	b)
Prevence rizikového sexuálního chování	b)	b)	b)	b)	b)	c)	c)	c)	c)
Další specifická prevence (např. prevence záškoláctví, vandalismu, kriminálního chování, …)	b)	b)	b)	c)	c)	c)	c)	c)	c)

7.1. Specifická primární prevence – externí

- **Městská policie Štětí:**
  - 1., 2. a 3. ročníky:
    - Co dělat v rizikových situacích, kam se obrátit na pomoc (tel. čísla)
    - Den bezpečí (představení záchranných složek integrovaného záchranného systému)
  - 4. a 5. ročníky:
    - Den bezpečí (představení záchranných složek integrovaného záchranného systému)
- **Primární prevence Litoměřice (Diakonie)**
  - vedení primárních preventivních programů
    https://litomerice.diakonie.cz

    - **3. až 5. ročník – 2 vyučovací hodiny v 1. a v 2. pololetí (5. ročník 2x)**
    - **6. až 9. ročník – 3 vyučovací hodiny v 1. a v 2. pololetí**
    - **3. ročník:**
      - Bezva třída – čím více se známe, tím lépe se máme
      - Bezva třída II – čím více se známe, tím lépe se máme
    - **4. ročník:**
      - Už se dobře známe?
      - Jsme v tom spolu
      - Bezpečně online
    - **5. ročník:**
      - Společně s respektem
      - Vím, co cítím
      - Hurá na 2. stupeň
    - **6. ročník:**
      - Nenechám tě v tom – prevence šikany
      - Proč říct NE závislosti I?
    - **7. ročník:**
      - Digitální závislost
      - Umění komunikace
      - Odlišnosti, jinakost, tolerance

- **8. ročník:**
    - Proč říct NE závislosti II?
    - Sex a mezilidské vztahy
- **9. ročník:**
    - Duševní zdraví
    - Sex a mezilidské vztahy II. (navazuje na Sex a mezilidské vztahy)
    - Umím se rozhodnout

- Sananim z,ú. – prevence užívání alkoholu – 6. až 9. ročník
- MPedu z.s. – Čas proměn dívky – 6. a 7. ročník (jen děvčata)

- **pořádání adaptačních pobytů** pro posílení třídních kolektivů žáků, za účelem podpory pozitivních vztahů, duševní pohody a prevence rizikového chování
    - tento školní rok zorganizováno pro 4 třídy ve spolupráci s MAS Podřipsko (zprostředkování finanční podpory od MŽP ČR) a s agenturou Sportlines a.s. (zajištění ubytování, lektorů a dopravy)

7.2. Specifická primární prevence – interní

- **1. stupeň:**
    - respektování pravidel
    - respektování odlišností
    - orientace ve škole a v místě bydliště
    - základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
    - zvládání emocí
    - bezpečná cesta do školy i ze školy, bezpečnost na komunikacích
    - spolupráce
    - zdravé vnímání vlastního těla
    - agresivita

- **2. stupeň** (témata probíraná v předmětech Výchova k občanství a Výchova ke zdraví (v rámci souvisejících témat v Přírodopisu a v Chemii)):
    - život bez drog – využití volného času
    - přednáška, nácvik dovedností

- alkohol, tabák
- nenechat si ublížit
- linky bezpečí, krizová centra
- řešení krizových situací
- já a lidé kolem mě
- agresivita, šikana, kyberšikana, násilí
- rozvoj sebepoznání a sebepojetí
- rizikové sexuální chování, odlišnosti
- zdravé sexuální chování
- pohlavně přenosné choroby
- antikoncepce
- volba povolání
- sociální vztahy
- volba životního partnera
- první pomoc
- právní odpovědnost, trestní normy

- **Třídnické hodiny – minimálně 1x měsíčně pro všechny ročníky vedené třídním učitelem, pravidelné uspořádání třídnického kruhu s žáky, kolektivní aktivity a rozhovory s žáky…**

7.3. Nespecifická primární prevence

Do nespecifické školní prevence řadíme školní a mimoškolní aktivity, které nemají přímou souvislost s rizikovým chováním. Jsou to aktivity, které pomáhají snižovat riziko vzniku a rozvoje rizikového chování prostřednictvím lepšího využívání času.

7.3.1. Školní aktivity:

1.+2. stupeň:

- Euroregion Labe
- Čertí den (tradice)
- Vánoční zvyky a tradice - projektový den
- Daruj a kup (prodej hraček mezi žáky + výtěžek na dobročinné účely)
- projektové dny – významné události ČR

- Recyklohraní
- Den Země
- Den dětí
- Čtenářské besedy v Městské knihovně Štětí
- Divadlo (většinou Most, Ltm; 2. stupeň také představení v Aj)
- Hudební pořady
- Třídní výlety (podpora vztahů v kolektivu)
- Filmová představení v kině
- Třídnické hodiny

1.stupeň:

- Den zvířat
- Velikonoční/Vánoční jarmark (+ tvoření)
- Divadlo
- Lesní pedagogika
- Olympiáda – netradiční disciplíny
- Besedy v Městské knihovně Štětí

2.stupeň:

- Lyžařský výcvik (hlavně 7.tř.)
- MAP Litoměřicko – Čtenářská beseda
- MAS Podřipsko – programy EVVO
- Drážďany - exkurze (zvyky a tradice)
- **8.tř.** - Praha – historická exkurze
- **9.tř.:**
    - Techdays Ltm (výběr střední školy)
    - Mělník – volba povolání
    - Soutěž Post Bellum
    - Samet na školách – beseda s pamětníkem Mgr. L. Chlupáčem.
    - Regionální dějiny – Mělník, Ústí nad Labem
    - Praha Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
    - Památník Terezín – historie

7.3.2. Mimoškolní aktivity

- **nabídka kroužků a zájmových aktivit vedených školními zaměstnanci:**
  - na škole nabídka kroužků k prohloubení znalostí v předmětech či na rozvoj dalších zájmových dovedností
    - Příprava na JPZ z ČJ
    - Příprava na JPZ z M
    - Baseballový kroužek
    - Doučování z M pro 8. ročník
    - Logohrátky
    - Cvičení ze zeměpisu
    - Pódiové skladby
    - Dějepisný kroužek
    - Relaxační kroužek
    - Sportovní družinky
    - Zdravotnický kroužek
    - Kroužek doučování 3.B
    - Fitness pro děti
    - Šachový kroužek
    - Konverzace v AJ
    - Regionální dějiny
    - Hravé procvičování ČJ a M
    - MFCh Seminář
    - Turistický kroužek
    - ČJ pro žáky UA
    - M pro žáky UA
    - Hrátky se slovy VIET
    - Hrátky se slovy UA
    - Chovatelský kroužek

8. Dokumentace a způsob prezentace

Veškeré informace a zpětnou vazbu ohledně školního preventivního programu shromažďuje školní metodik prevence. Pro evidenci výskytů rizikového chování třídní učitelé

každý měsíc vyhotovují klima třídy za měsíc, které zasílají metodikovi prevence, ten klimata tříd shromažďuje, na základě toho metodik prevence zhodnocuje klima školy. Dále pak třídní učitelé vyhotovují závěrečné hodnocení klimatu za celý školní rok s výčtem a krátkým popisem proběhlých preventivních aktivit a programů.

Tato dokumentace zahrnuje také záznamy o rozhovorech s žáky i s rodiči (má třídní učitel). V závěru školního roku zpracovává školní metodik prevence na základě této dokumentace hodnocení školního preventivního programu školy.

Prezentace též na webu školy o proběhlých aktivitách v oblasti prevence a podpoře preventivních programů.

9. Evaluace

Evaluace je nezbytnou součástí ŠPP a slouží mimo jiné jako výchozí bod pro plánování primárně preventivních aktivit pro příští školní rok.

Hlavní cílem ŠPP je předcházení rizikovému chování žáků – látkové a nelátkové závislosti, vandalismus, problematické vztahy, šikana (kyberšikana), kriminalita a záškoláctví, nebezpečí v dopravě, rizikové sexuální chování, poruchy příjmu potravy.

Jak již bylo řečeno výše, ze současného stavu vyplynulo, že je třeba se i nadále zaměřit na nácvik základních dovedností – především dodržování pravidel a dodržování pravidel slušného chování, a to jak na 1., tak na 2. stupni. Bez zajištění základního fungování je jen velmi obtížné pracovat na dalších problémech.

Výrazným problémem se po době covidu ukázala velmi špatná orientace dětí v digitálním prostředí, resp. rizika s ním spojená. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k zákazu používání mobilních telefonů spojené s důkladným vysvětlením a objasněním tohoto zákazu a zajištění programů prevence v této oblasti.

10. Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, týkajícího se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce. Budou sledovány i další projevy rizikového chování - šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. podle zjištěných informací spolupráce s rodinou

3. doporučení kontaktu s odborníky a jejich následná intervence ve třídách
4. programy ve spolupráci s Policií ČR
5. opatření školy k nápravě rizikového chování (zákaz používání mobilů, antistresové programy, zvýšené dohledy nad žáky, mimořádné třídní schůzky)
7. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
8. v případě dealerství oznámení Policii ČR

11. Závěr

Školní preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci školního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování s výcvikem v sociálních dovednostech, preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění uvidí smysluplnost své práce. Toho chceme dosáhnout dobrou a pravdivou informovaností, ochotou vyslechnout druhého a nalezením správné cesty v případě pomoci.

Metodik prevence též vypracovává **v systému SEPA** (systém evidence preventivních aktivit, https://www.preventivni-aktivity.cz/) preventivní program školy a výkaz preventivního programu školy za uplynulý školní rok.

Vypracovala: Mgr. Karolína Homutová